מהדורה למורה – שיטת הבלש · חידון

- מטרה: לבדוק הבנה: שורשים, גזרות, בניינים וכללים.
- זמן מומלץ: 30 דקות
- מסלול: עולים

הנחיות להפעלה

- המוסכמה בערכה: אות נחה או חסרה נרשמת כ־י/ו (פ״י/ו, ע״ו/י) או י/ה (ל״ה/י); בתשובות התלמידים יש לקבל גם ו׳ או י׳ לבד (למשל ק־ו־ם, ש־י־ר, ב־נ־ה), וגם נ־ג־ש / נ־פ־ל בפ״נ.
- רצוי להפעיל את הדף אחרי הפעילות המקבילה באתר: חידון (שיטת הבלש).
- בגרסה זו: שפה פשוטה ומשפטים קצרים, ומילון קטן בתחילת הדף. מומלץ לעבור על המילון יחד לפני התרגול.

מפתח תשובות

חלק	#	תשובה
חלק א׳	1	א – ש־ק־י/ה
	2	ג – ק־י/ו־ם
	3	ב – ש־י/ו־ר
	4	א – ע״ו/י
	5	א – ל״ה/י
	6	א – ל״ה/י
	7	א – מעבירים ל„הוא אתמול״
	8	א – נ׳ בהתחלה
חלק ב׳	1	נכון
	2	לא נכון – אות נחה נכתבת ולא נשמעת, או נעלמת
	3	נכון
	4	לא נכון – רומז שחסרה נ׳ בהתחלה (פ״נ)
חלק ג׳	1	דגש באות הראשונה ← נ׳ חסרה (נ־פ־ל); בלי דגש ← י/ו באמצע (ק־י/ו־ם).
חלק ד׳	—	צעדים בסדר נכון, שורש נכון, נימוק לפי סימן (דגש / אות נחה / „הוא אתמול״).

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

שיטת הבלש · חידון – דף תרגול

דף תרגול: חידון. משפטים קצרים. יש מילון קטן למעלה. ☺

מילון קטן – מילים חשובות

מילה		הסבר פשוט
שורש		3 אותיות שנותנות למילה את המשמעות (root)
גזרה		קבוצת שורשים שמתנהגים אותו דבר (verb class)
בניין		דפוס של פועל: קל, נפעל, פיעל, פועל, הפעיל, הופעל, התפעל (verb pattern)
מוספיות		אותיות שהבניין או הזמן מוסיפים לשורש (added letters)
אות נחה		אות שנכתבת ולא נשמעת, או נעלמת (silent letter)
דגש		נקודה בתוך אות (dot inside a letter)
עבר		מה שקרה כבר (past)
הווה		מה שקורה עכשיו (present)
עתיד		מה שיקרה (future)

חלק א' – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. השורש של „הִשְׁקָה" הוא:

א) ש־ק־י/ה ב) י/ו־ש־ק ג) נ־ש־ק

2. השורש של „יָקוּם" הוא:

א) נ־ק־ם ב) ק־ם־י/ה ג) ק־י/ו־ם

3. השורש של „לָשִׁיר" הוא:

א) נ־ש־ר ב) ש־י/ו־ר ג) ש־ר־י/ה

4. לאיזו גזרה שייך „הֵרִים"?

א) ע״ו/י ב) ל״ה/י ג) פ״נ

5. לאיזו גזרה שייך „לִבְנוֹת"?

א) ל״ה/י ב) ע״ו/י ג) פ״י/ו

6. לאיזו גזרה שייך „קָנְתָה"?

א) ל״ה/י ב) ע״ו/י ג) פ״י/ו

7. מה עושים בצעד הראשון?

א) מעבירים ל„הוא אתמול" ב) סופרים אותיות ג) מוסיפים י/ו

8. נשארו 2 אותיות ויש דגש בראשונה. מה חסר?

א) נ׳ בהתחלה ב) י/ו באמצע ג) ה׳ בסוף

חלק ב׳ – נכון או לא נכון?

נכון או לא נכון? סמנו.

#	משפט	נכון	לא נכון
1	הצעד הראשון בשיטת הבלש הוא להעביר את הפועל ל„הוא אתמול".	◯	◯
2	אות נחה היא אות שנכתבת ותמיד נשמעת.	◯	◯
3	אם אחרי השמטת המוספיות נשארו 2 אותיות בלי דגש – חסרה י/ו באמצע.	◯	◯
4	דגש באות הראשונה שנשארה רומז שחסרה ה׳ בסוף.	◯	◯

חלק ג׳ – שאלות פתוחות

1. הסבירו מה ההבדל בין הִפְּיל להֵקִים בדרך למציאת השורש.

חלק ד׳ – השאלה הכי קשה

איזו שאלה בחידון הייתה הכי קשה? הסבירו מה הטעה ואיך תזהו בפעם הבאה.

- כתבו את הכלל במילים שלכם

🎟️ כרטיס יציאה

השורש של „הוֹשִׁיבָה" הוא: ____

מילה חדשה שלמדתי:

איך הרגשתי? 😀 🙂 😐